

ҚР Денсаулық сақтау министрлігі

С.Д.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТИ

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РК

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.
АСФЕНДИЯРОВА

Діни экстремизм және терроризм

«Қазақстан зайырлы мемлекет екенін ұмытпауымыз керек. Біз елдің дәстүрлері мен мәдени нормаларына сәйкес келетін діни сана қалыптастыруымыз керек» Н.Ә.Назарбаев

Діни экстремизм [Ислам](#) құндылықтарын сақтау жолында үндеу тастаған өздерінің пікірлестерін діни принциптерді бұзушылар деген айыптаулармен кінәлайды. Діни-саяси экстремизм болса, әртүрлі діни пікірлерге негізделгеніне қарамай олардың ісәрекеттері қылмысты істер кодексінің баптарына сәйкес келеді. Яғни, діни-саяси экстремизм - діттеген саяси мақсаттарына қол жеткізу үшін, дінді қалқан ете отырып әрекет етуші, дінге ешқандай қатысы жоқ іс-қимыл. Басқаша атағанда - [терроризм](#) (лаңкестік).

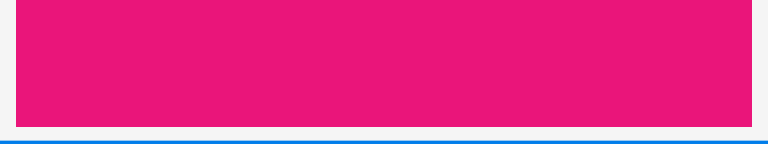
- Мұндай әрекеттер көбіне мемлекеттің құрамын күшпен өзгертуге немесе үкіметті басып алуға бағытталады. Қауіпті жағдайға айналған осындай әрекеттерді іске асыру, көбіне қарулы топтар құрып, өзара өшіктіру әдістерін қолдану арқылы дін және ұлттық қайшылықтарды қоздырумен, сондай-ақ адам құқықын жаппай бұзумен қатар жүреді.
- Шектен шыққан экстремизм әр-түрлі мемлекеттің ұлттық қауіпсіздігіне нұқсан келтіріп қана қоймай, дінаралық жағдайдың ушығуына да себепкер болуда. Экстремистер қай діннің атынан белсенділік танытса, бәрінен де көп зиян шегетін сол дін.

Саяси экстремизм тек саяси мүддені ғана көздейді. Олар адамдардың дінге деген құрметі мен сенімін өз мақсаттарына кеңінен пайдалана отырып, дін үшін әрекет етіп жүргендей көрінуге тырысады.

Діни-саяси экстремизм әдетте ешқандай ымыраны мойындамай, ортақ келісімнен бас тартады, ешкімді жақтырмайды, тіпті оларды қолдап жүрген дін өкілдерінің пікірі болса да ешқандай саяси пікірлермен санаспайды.

Діни экстремизм үшін «Харам мен халал» (арам мен адал), «өзіңе қалағаныңды басқаға да қала» деген қағидалар болмайды. Олардың басты қаруы қатігездік пен шапқыншылық. Сонымен қатар діни антқа байлап қойған адамдардың экстремистік қатардан шыға қоюы өте қиын.

- ❖ Экстремизмді айыптау, егер **Құран** және **сүннет** негізінде болмаса, онда адасушы мұсылмандар айыптауды мойындамайды, бос сөз қатарында қабылдайды.
- ❖ Кінәлілер айыптаушыларды - надан, жалақор ретінде азғыруы да мүмкін.
- ❖ **Ислам шариғатымен** амал етіп, басқаға үлгі бола білу, әрі шариғат талаптарын орындау, өркениетті қоғам орнатудағы аса сенімді жол екенін түсіндіре білу - діни экстремизмге қарсы қолданар ең үлкен қару.

- Әлемдегі құбылыстардың қандайы болмасын өзіндік пайда болу ықтималдығына бағытталған әсерге негізделе отырып, ережелер мен заңдарға сүйенген себептері мен салдары бар.
- Бұл заңдылықтар қатарына тек философиялық ой-пікір тұжырымдары ғана емес, еш күдіксіз қабылдануы бұйырылған Илаһи заңдылықтар да жатады

Діни бірлестіктермен байланыс жөніндегі Кеңес

МАҚСАТЫ

Діни экстремизм мен радикализмнің көріністерін алдын-алу, қарым-қатынасын зерттеу, олардың басқа діни бірлестіктермен байланысына бақылау жасау.

МІНДЕТТЕРІ

Діни ахуалға жан-жақты талдау жасау

Діни бірлестіктердің қызметіне байланысты заңнамалардың орындалуын қадағалау. Аудандағы діни ахуалды қалыптастыру, үгіт насихат жұмыстарын жүргізу келісім мен түсіністік орнату.

Дін саласындағы мемлекеттік саясатты түсіндіруге бағытталған іс-шаралар

Кеңес төрағасы С.Өмірзақовтың діни ахуалды талдау сәті

2012 жыл мен 2013 жылдың басынан бастап ақпараттық топ мүшелерінің қатысуымен 11 дөңгелек үстел, 2 семинар-кеңес, 4 діни кеңес, 13 лекциялық дәрістер, сондай-ақ, арнайы кесте бойынша орта мектептерде - 7, барлық мектеп оқушыларымен және олардың ата-аналарымен - 11, облыстық департамент қызметкерлерімен – 7, облыстық бас имам және найб имам қатысуымен 5, аудан және селолық округ тұрғындарымен - 13, барлығы 1945-ке жуық аудан тұрғындарын қамтыған кездесулер өткізілді.

Қорытынды

- «Аудан тұрғындары арасында діни сауаттылықты арттыру бағытында құрылған аудандық ақпараттық-насихат топтарының жұмысы, жоспарлары, аудан жастары арасында кездесулер семинарлар өткізу туралы»
- «Баспасөз беттерінде теріс діни ағымдардың жастарға тигізетін кері әсері туралы және дәстүрлі құндылықтарды насихаттау мақсатындағы мақалаларға сараптама жасау ».
- «Қазақстан Республикасының «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» Заңына сәйкес діни әдебиет және діни мақсаттағы заттарды дінтану сараптамасынан өткізу жөніндегі сараптамалық топтың қызметі туралы»
- Білім беру саласында шаралар, үгіт насихаттар жүргізу.

Назарларыңызға
рахмет!